

לונדון, 7.10.38

גאולה, עמוס ורגנא -

ילדים יקרים -

שלחתי היום לאמא העתק סכמתי להנהלה הציונית, שבו נסייתי לנחח את מצבנו לאור המצב העולמי בעולם וכיהדות. הקראו את המכתב. על מסקנות העיקריות כתבתי רק ברמז - כי הדבר שאני מתכוון לו עושים ואין מדברים עליו, ואני מניח שאמס די חכמים להכין הרמז.

הגיהות של המצב הוא די מסיפי - אבל לדעתי נכון ואמתי. עלינו המיד לראות את הדברים כסו שחט, גם אם הם מרים כמוות. הדבר הגיוני ביותר הוא מנהג בה-היענות. הסתירה העינית בחול למען המנע מראות הסכנה - אינה מעבירה את הסכנה, אלא טוחמת חדרך להצלה. העובדות הן עובדות, ובמידה שהן רעות וקשות בה במידה עלינו לראותן בכל מערומיהם, ללא כל שטוש, וללא כל חציצה, לפחדנות שכלית ופוטריה אינה טובה מפחדנות בוסנית. - המצב כמו שהוא הוא לא טוב, ויחכן ייורע. ואל נשלה נפשונו. ובמצב קשה יש לחזור מחלוצות אליל.

החזות הקשה שאני רואה במכתב זה הוא יחכן - שלא תחזיקו. יחכן שנבואתי השחורה החברה, והלואי שתחבדה. אנו עושים עכשיו כל מה שאפשר למען החברה. רק היום דיברנו בפסדנו טלטונות לשלוש חלקי-חבל אפריקה הדרומית, אפריקה הצפונית, אירופה המזרחית. שלטנו ליוהנסבורג, ניו-יורק, וורשו. הזהרנו על הסכנה ודרשנו פעולה עזרה. אנו מביישים עת באנגליה כל ידידינו הטובים במלמס, בעתונות, בממשלה. בעתון אחד, מנצ'סטר גרדיין - העתון הכי הגון באירופה - כבר הופיע חיוס מאמר נגד "החכמים העיראקים" - כלומר נגד ביסול המנדט והחלוקה והפיכת א"י למדינה ערבית. את הזהרנו בענין זה שפרסמנו אחרול כאן ווראי קראתם היום ב"דבר". בעוד ימים אחדים יופיע מאמר מאת אחד מידידינו במייסס - העתון העולמי הכי חשוב באנגליה (ובעולם). עתון זה אינו כל כך הגון כמנצ'סטר גרדיין, ואינו שומר לנו אמונים. אבל הרבה פעמים עמד לימיננו. לעתון זה יש משקל פוליטי רב. כיוונו אצלנו הטובים הכללי הוא לא

שוב. זהו עתון שמרני, נוטה בשנים האחרונות לנאצים, ומגין על הפוליטיקה של
צמברליין שהביאה לידי רסוק ציחוסלובקיה והשלטת היטלר בכל אירופה המרכזית. גם
הכתבות שלו מירושלם אינן לטובתנו. אבל מאמרי המערכת הם לרוב לטובתנו. לפני ימים
אחרים חרטים טאחי וע מאור, אבל במערכת העתון יושב גם אחד מידידינו המכיר היטב
את עניני א"י, והוא הבטיח לכתוב בימים האלה, ואם כי המאמר לא יהיה ציוני במאה
אחוז - יהיה בעיקרו לטובתנו. ויש ערך רב למאמר בעתון זה.

אנחנו דואגים גם לעתונים אחרים. אנו מפעילים את חברי הפרלמנט שילחצו על הממשלה,
ואנו מנסים כמובן להשפיע על חברי הממשלה.

מלבד הפעולה פה, באנגליה, אנו משחדלים לגייס עזרה פוליטית בחוץ. קודם כל עזרה
הנשיא של ארצות הברית מאמריקא. אתמול הברקנו לאמריקא קריאה לעזרה, והפעולה שם
כבר החלה. מנהיגי המועצות היהודים באמריקא כבר סלגו לנו למנהיגי המועצות באנגליה.
היום דיברנו טלפונים לראשי הציונים באמריקא - ליפסקי, ווייז, בן כהן. הם הבידו
לנו שכבר נחקשו עם חבית הלבן בווינגטון.

שלחנו ליוהניסבורג (אמריקא חרומית) שיחקשו עם טומס - אחד מחשדירים המעטים
שחיברו את הצהרת גלפור ועמדו כל השנים לימינו.

ויתכן שמאמצים אלה ואחרים אשר לא ימסו יעבירו את רוע הגזרה. אבל - אין בסחון
בכך.

אמש הגיע חנה הנציב העליון בלוויית אחד המקידים שלו. מקיד זה אינו ידידנו, וכוחו
להרע אינו קטן. גם הנציב עצמו אינו אוהב אותנו ביותר. וקשר להגיה שהוא יהיה
"מליץ יושב" שלנו.

הלחץ של הערבים הולך וגדול. היום היה צריך להסתח "חקונגרס" של ארצות ערב לסען
ערבי א"י, ואני חושש שמחר יהיו העתונים פה כלאים ידיעות מקונגרס זה, שבהירו.

ימכן מאוד שמי שהוא בממשלה בלונדון מאסך את החנוכה הערבית נגדנו. הישגך ומוסוליני וודאי שאינם מרמים אחי ידי הערבים, ידוע לנו וידוע לממשלה שסוכנים נאצים פועלים בטרן במצרים, בא"י, בעיראק, בסוריה ובארצות ערביות אחרות, הערבים פועלים גם בכוח עצמם. אם כי אינני מאמין שלהסוגים בעיראק או במצרים נובע באמת ענין א"י - אבל קרבה רח ורשון ומרבות אינה מילתא דזושרתא. והרדיו, והאווירון, והטכונות והתחונות מקרבים את הארצות זו לזו. וכל עמקן ערבי שרוצה לעשות קריירה יש לו ענין להוסיף במגין ומציל הערבים בא"י. ומי יודע מה יכריע הכף? אם ההתחייבויות וההבטחות שנתנה לנו אנגליה, אם הצדק והמאור של מטעלנו בארץ, אם המצוקה האיומה של היהדות בגולה ותחירתה לחדש מולדתה העתיקה - או המצוות והמוקשים של הכנוניות הערביות והאיומים וההשפעות של מדינות ערב הנעזרות בשנאת ישראל המתגברת בעולם.

בעוד שבוע או שבועיים יחגג הדו"ח של ועדת החלוקה (ימכן אפסטאטן שבעיקרו הוא כבר מוכן ומזומן). יש שלוש אפשרויות:

א) הועדה תפצא ששום חכמית חלוקה אינה "מעשית" ואינה "צודקת". שאי אפשר אפסר לחלק את הארץ ולהקים מדינה יהודית מבלי לקפח את הערבים, או שמדינה הערבית בלי יהודים ובלי עמק החוף לא הוכל להתקיים, או מסיבה אחרת - פוליטית, כספית, צבאית או אדמיניסטרטיבית - אי אפשר לחלק את הארץ.

ב) הועדה תציע חכמית של חלוקה שאי אפשר יהיה לנו לעבלה. רבים בטוחים שמה שהציע הועדה יהיה גרוע ממה שהציעה ועדת פיל /לרעהי חיחה הצעת ועדת פיל ביסודה טובה - אילו היו אמר מנשימים גם את הטרנטמר (העברת הערבים) בכל העסקים כמי שהציעה הועדה המלכותית). אם אנחנו נדחה את ההצעה - אין מי שיחטוך בה, כי הערבים מתנגדים (בגלוי בכל אופן) לכל חכמית של חלוקה, והממשלה נדמה לי לא תוביא לפועל חלוקה עם מחוך התנגדות יהודית וגם מחוך התנגדות ערבית.

ג) הועדה תציע חכמית של חלוקה שאפשר יהיה לקבל. כמעט ברור שהיא לא תפמוד על חכמית פיל, אבל שנוי חכמית פיל אינו מוכרח להיות המיד לרעה. אין כל יסוד לקוות

שועדת החלוקה תהיה יותר ציונית מועדת פיל. לדעתי לא היה אפשר וועדה אנגלית אחת שחזרה כל כך לעומק הרעיון הציוני והעריכה כל כך לעומק השפעת הציוני כועדה פיל. גם הניתוח הפוליטי שלה, ניתוח הסכסוך בארץ, הוא לדעתי קולע ונכון ביסודו, א אם כי לא הנתונים מרוקנים. אנשי ועדת החלוקה אינם מסוגלים כלל לחזירה מעמק שנהגלמה בועדת פיל. אין גם "תשוד" בהם שהם ירידים לעם היהודי יותר מועדת פיל.

אבל, לחלוקה בכל אופן, יתכן שהציונים שהם יציעו בהכניסה החלוקה יהיה לא כולם לרעננו, ואם החיוב שבשנויים יעלה על השלילה - יש לדון בהצעתם.

אבל אפשרות שלישית זו היא מסופקת מאוד. בקרב הממשלה אין ככלל כל רצון עכשיו להקים מדינה יהודית, ואם כי אין להגיד עדיין בהחלט שהכניסה החלוקה ירדה כבר לגמרי מעל הפרק - הרי קרוב לוודאי שבעוד שנים שלוש שבועות נקמדם לפני עובדה שהועדה, הממשלה או אנחנו נסלק את החלוקה.

מה אז?

כאן יש שתי טכניקות (א) שהממשלה תסתלק למעשה מכל פתרון. המצב הנוכחי ימשך. במצב הנוכחי אם אינני מתכוון לטהומות. אינני מתחר מהטהומות. הפחד שלי הוא שהממשלה תהסס והפקק ותמסח על שנים שלוש סעימים או יותר, ובינתיים לא תהיה עליה, המצב הכלכלי יורע, היאוש במחנה יגדל, וגם הישוב וגם ההנועה הציונית יסבלו המסדים קשים.

מצב זה לא יוכל להמשיך הרבה זמן. כי גם הערבים לא ישקמו. מה שהם רוצים - זהו שלטון עצמי, ממשלה ערבית. וכאן אני בא לטכניקה השנייה:

(ב) מו"מ בין אנגליה והערבים על יסוד מדינה ערבית. לכען הנוחות יקראו לכך לא מדינה ערבית אלא "מלחמה עצמאית" אבל אין תבול בין שתי אלה. עצמאות לא"י עכשיו - מירושם מדינה ערבית, כי הערבים הם יותר מרוב של שני שלישים.

זוהי לכאורה הטכניקה הגדולה ביותר, כי מירושם - המסקה עליה, שיחוק ההחלטות היהודית והסברה הישוב הקיים לידי הערבים.

בעיני - אין סכנה זו חמורה, אם כי עכשיו אין היא דמיונית, ורבים באנגליה - לא רק בארצות ערב - חושבים על זה, ואולי חושבים על זה כמה מאנשי הממשלה האנגלית. אם נניח שהממשלה חנכה להגשים עכשיו מדינה ערבית בא"י - מוכרח הדבר הזה להביא לידי חלוקה, אם רק הישוב היהודי בארץ לא יכנע. היה זמן שכוחה של הציונות היה בעיקר בחוץ העם היהודי, זאת אומרת בגולה. הישוב לא היה עדיין נושא (סובייקט) מדיני, אלא נושא (אובייקט). הציונות נהנתה לא על כוחה בארץ - אלא על רצון העם בעולם. אילו היה רצון זה יותר חזק, יותר מעיל, יותר מכוון בשנים הקודמות - היה מצבנו בארץ אחר לגמרי. לא ארבע מאות אלף, אלא מיליון יהודים יכלו כבר להיות בארץ (ואולי חיו פורצות המהומות האלה קודם - בכל אופן, לא בכוח זה. כי המהומות עכשיו מתפרנסות לא רק מהתנגדות הערבים לגידולנו אלא פגורמים ומאורעות חיצוניים איטליה, גרמניה, קרבת מלחמה ועדומה. בעצם היתה לחנוכה הציונית מרוגמת ברורה וקבועה רק בשבע השנים האחרונות, מזמן שהנהלת הענינים הפוליטיים כירוהלם עברה לידינו, לידי חנוכה הפועלים החלוצית, ויותר מחצי הישוב נכנס לארץ בחקופה זו. כמובן סייעו לכך גם גורמים חיצוניים, כגון השתלטות היטלר וגזרותיו. אולם גורמים אובייקטיביים בלבד לא היו מביאים תוצאות חיוביות אילו לא היה רצון מכוון היודע להשתמש בהם ולנצל אותם. אבל אפילו בשנים אלה לא נעשה כל מה שאפשר היה לעשות. ההתייחסות התקלאית פגרה לעומת העליה העירונית, ומעולה הים היתה מונחיה כמעט לגמרי. העם לא נחן האמצעים הדרושים לעבודה יותר רחבה. ההנועה הציונית ידעה לדבר הרבה יותר כלפעול.

אולם עכשיו מונח הכוח העיקרי של הציונות בישוב עצמו. צבור של ארבע מאות אלף (ועוד חמישים אלף אולי) הוא כוח גדול בארץ קטנה זו. ויש לקחת בחשבון לא רק חכמות אלא האיכות. בערים העיקריות - ירושלים, ת"א, חיפה, אנחנו הרוב. רוב נסיקות החדר בידינו. החקשים כמעט כולה שלנו. נמל אחד הוא לגמרי שלנו, והנמל חסני - חיפה - נכשה יותר ויותר יהודי. יש לנו חלק הגון בקרקעות הטובים ביותר של הארץ - בעמקים. החשמל וים המלח הם בידי יהודים. כוהנו הצבאי גדל - ויש לנו כעשרה אלמים

איש מבוזזים מטעם הממשלה. יש לנו הסתדרות עובדים שאין דוגמחה אולי בשום ארץ.
יש עוד פירוד מנימי בחוכנו, המחליש הרבה את כוחנו אבל אפשר להתגבר על כך בהנהגה
תקינה ונבונה.

לגבי כוחות פוליטיים כוחנו אצלם, אבל מבחינות הכוחות הסועלים בארץ אנו כוח גדול,
ואני בסוף שנגד רצוננו אי-אפשר לעשות שנויים יסודיים בארץ. הטאלה היא רקו הישנו
הרצון הנדע לגיית ביטח ציה את כלוא כוחנו ולהשתמש בו למען הצלת עתידנו הקרוב -
מבלי להרע טכל אברה והמסד. מבלי להרע טכל אברה (דבר)

ואם מי שהוא ינסה להפוך א"י למדינה ערבית - אני רואה את מרכז הסכנה לא בערבים
הדורסים הקמה מדינה כזו, ולא באנגלים הזוטמים את הכנידה הזאת - אלא באשיות
של כניעת הישוב, אם רק הישוב ידע לא להכנע, ויתמודד נגד המדינה הזאת לא בטחאות,
לא בדברים, לא בחכמות - אלא במעשים ממשיים - יש לי בטחון גמור שהידיעה לא תקום.
ובמקרים או בסמכות תקום מדינה יהודית עצמאית. אנחנו בעצמנו נקים אותה - ואנגליה
החיה מוכרחה להכיר בה כל זמן שבאנגליה אין מספר משיססי-אנטישמי (דבר זה הוא
אכזרי, אם כי רחוק מאוד מאוד), וכל זמן שאמריקא נשארת ארץ חשית - איני יכול להעלות
על הדעת שהאנגלים יעידו או ירצו לדכא אותנו בכוח ולהכניע אותנו לפני שלטון ערבי.
דעת הקהל באנגליה ובאמריקא תתקומם נגד כל ניסיון להסגיר אותנו בכוח צבאי לערבים.

יש מחנה רוסים צ"ס חוזה"ה - פים לוצ'סה ()
כמירה שרע ביוחר, טוב ביוחר. לא הסיד פהבם זה נכון. אולם במקרה שלנו יש אמת באימרת
זו. במירה שתגול הבגירה של הממשלה והעוול כלפינו יהיה יותר בולט - יותר קל יהיה
לעמוד נגדו ולעשותו לאל, אם רק ימצא בנו רצון לא-זחח שלא יעמוד כמני שום קרבן
בטלחמו נגד חורבנו.

ואם כי אין עדיין לדבר על נכונות הממשלה להסגיר אותנו לערבים, ולא על נקלה תביע
הממשלה האנגלית לידי מסקנה להפוך את א"י למדינה ערבית (דעה הקהל באנגליה, העחוונות
והפרלמנט לא במהרה ישימו את בגירה כזו אצל בעם היהודי) - אבל סכנה כזו ישנה,

ואני רואה משום כך את הפקידנו הראשוני והמרכזי בשעה זו להכין, להכשיר, לארגן ולצייד את הישוב למען שיוכל וירצה לעמוד על נמשו בכל האמצעים והיכולת אשר בידו.

אנו עומדים לפני קרב מכריע אם לא אחרון. אין קרב אחרון בהיסטוריה. ועלינו להחכונן לו - בכוח ובחוסר. לנוער היהודי בארץ יהיה אולי במקומה הקרובה התפקיד העיקרי בהצלת הקווננו, ונוער - זה לא רק בני 18-20, אלא גם בני חמשים ומעלה. וגם אני לא יצאתי עוד טכלל נוער, אם כי בעוד ארבעה ימים אהיה בן כ"ג. והטמנו את הדברים האלה בלבבם. ברגע זה יש לזכור את האמת הפשוטה והמקומת בבולח - ההיסטוריה שלנו נעשית ע"י אחרים. בארץ - על ידינו אנו. ויזמו אחרים אשר יזמן, יעשו זרים אשר יעשו - אם אנהנו נדע גם בהנאים הרעים והמסיבות האיומות ביותר לעשות היסטוריה לא יוכלו לנו.

ומשום כך אין אני מצטרף לכל האלה הסבורים, שאם מסקנת ועדת החלוקה או החלטת הממשלה תהיה עכשיו נגד חקמת מדינה יהודית - יורדת המדינה כעל הפרק. היא לא יורדת והיא לא חרד - אם נרצה ונדע להלחם על רצוננו. על ידי האנגלים והערבים בלבדם לא הפחד שאלת א"י. אני מזלזל בכוחם, אני מכחיח ערך התנועה הערבית והתנגדותה לנו. וודאי שאיני מקפין את אפשרות ההכחשות של אנגליה כלפינו, ופחות מכל - אני מבטל את כוחה ועצמתה של האימפריה הבריטית. אילו היחה העאלה חקמת מדינה יהודית או קיום הצי הבריטי - היחה כעו של הצי מכריעה, אולם כיחכ לעוידה הקרוב של הארץ אין לאושרנו ניגור בין קיום הצי הבריטי ובין קיומנו. האינטרס שיש לבריטניה בארץ אינו אינטרס של חיים ומות, ויגדולנו בארץ אינו כרוך במות האימפריה אולי להיפך, למרות מה שחושבים כמה מטחנדינו באנגליה. וגם הערבים וגם האנגלים שכרגע השלטון בידיהם - לא יעמדו בפנינו אם נדע לעמוד בטקרא. כי מלבד כוחנו בארץ יש לנו גם אהדה וירידות בחוגים רחבים וחשובים באנגליה ואולי קצת גם בחוץ המסלה. רק חכניעה שלנו, רק מתדנו, רק רמיון רוחנו עלולים להיות בעוכרינו.

ואם עסקנינו, בעלי-ביתנו, המקחים ואנשי המעשה שלנו יבהלו ויכנעו - יקום הנוער, הנוער בגיל והנוער ברוח, ויריס גם המרד וילחם. בנוער זה פשני הסוגים אני בוטח. הוא לא יכזיב את תקוות העם.

ומשום כך איני מסימי - למרות הערכתי המסימית של המצב כרגע.

ומשום כך אני ממחד יותר מלא-מחרון מאטר מפתרון רע.

העתונות האנגלית אמנם מהרעה על סכנה דיהוי המחרון. אולם אין גבול להיסוסים

ולכשרון הדיחוי של האנגלים. בכל אופן בעוד שבוע או שבועות מספר נדע.

דיברתי על שתי סכנות. תחכן גם סכנה שלישית: נסיון להכרית אותנו להסכם יהודי-ערבי.

הסכם יהודי-ערבי הוא בעצם פתרון אידיאלי, רצוי/ מאוד. וכל ימי בהנהלה שאמתי

להסכם זה וגם חימשי דרכים להגשימו. גם בימי הגיאוח, כשהעליה רחבה וגדלה וכוחנו

בארץ עלה בטטפו מהיר, וגם בימי המהומות נסיתי לבוא בדברים עם מנהיגים ערבים ולחפש

דרך להבנה הדדית. אולם בשעה זו, לאחר שלושים חודש של פדעות ורציחות, כשמצורנו

נאלו מאות קרבנות, ומצד הערבים אלמים, כשמשקנו סבל הפסדים קשים, ומשק הערבים

אולי חרב, כשהשנאה בקרב הערבים נחחדדה ונחחרטה, ויד הערבים הקיצונים, אויביינו

בנפש, רוממה ואימתם מוטלת כמעט על כל ערבי א"י - קשה להניח שהערבים צאצא יסכימו

לתנאים מתקבלים על דעתנו.

במצב מנוצר אני רואה אפשרות של הסכם רק לאחר שהוקם מדינה יהודית (או מין דבר

חדומה לח). רק אם הערבים יראו שאנו כוח, שאין אנו עוזבים לגמרי על ידי ממשלה

הסנדט, שאין הם יכלים להחלם מקיומנו מכווננו ומרצוננו, ושיש לנו מה להציע להם -

רק אז יוצר הרקע להסכם יהודי ערבי, זהו אחד הנימוקים שלי בעד חקמת מדינה יהודית

בחלק מן הארץ. כי אין אני רואה במדינה xx את המטרה הסופית של הציונות, אלא

רק אמצעי להשגתה. כשתהיה לנו מדינה כזו אנחנו יכלים לדון עם הערבים על יצירת

פדרציה (ברית-מדינית) ערבית עם א"י כחוכה, בתנאי שנוכל להתישב בחומש טלא בכל

חלקי הארץ ומדינתנו תהיה עצמאית בכל הענינים החשובים בשבילנו.

בלי היות לנו מדינה אממא אינני מניח - קשה בכל אופן להניח שהערבים יסכימו לעליית
יהודית הגונה לא"י. כי יודעים הם שעליה זו מירושה רוב יהודי בכל ארץ ישראל בטוּחַ
מספר שנים, ואם הם יסכימו רק לעליה קטנה שחבטת השארות רוב ערביי הארץ, כלומר
שחרון אותנו להשאר הסיד מיעוט - אנו לא נוכל לתת יד לסיבוב זה. ודברים אלה
ניטחתי שלוש בהצגה שנחברתה מסעם הנולד הסוכנות

"The Jewish people remain ready to cooperate with the Arabs for the
general welfare of the country, but they can consider neither the
imposition of minority status nor any arbitrary limitation of their
inalienable right to return to their homeland."

יש יהודים שיסכימו אולי לאחר משני הדברים האלה - אבל אם הישוב יעמוד נגדם
וההנזקה הציונית תהפוך בו אינני מאמין שאמילו הסמלה האנגלית תוכל להטיל עלינו
גזירה של כיעוט. אפס היא יכולה לקצץ את העליה, ו**בבנות** לא נוכל להכריח אותה שתתן
לנו עליה. יותר גדולה. אינני גם מאמין שנוכל בעצמנו, בלי ידיעת הסמלה ובלי
רשיונה, לסדר עליה גדולה. והסכנה הגדולה ביותר הצפויה לנו היא לא מדינה ערבית,
לא ביחול המדינה היהודית ממלכ מן הארץ - אלא הסכנה הגדולה וקיצוץ העליה. זאת לא
יואים לצערי "הסוללים". זהו בעצם הדבר הקל ביותר בשביל הסמלה וחרע ביותר בשבילנו.
אבל במקרה זה אני סומך על "עזרת" הערבים.

ווראי תמלאו על דברים אלה! איך זה ולמה יבואו הערבים לעזרתנו? אולם יש דברים
משונים בהיסטוריה, ויש שלא מדעת, בכוונה הטובה לבכרי, עוזרים לצד שכנגד. כמו
שהרוויזיוניסטים עזרו כמה פעמים לכוזאיות ולמופתי, לא מפני שהתכוונו לעזור להם.
להיפך, חשבו שהם נלחמים נגדם - והרגו ערבים חיים משוע, ועל ידי כך הגבירו את
הסירור ומייצו ללכוד המחנה הערבי - כך גם המופתי וחבריו עוזרים לנו כמעשים
המכוונים לרעתנו, אבל מפועל הם מסייעים לנו. "כעזרת" המופתי (על ידי השביתה ביטוי)

רכשנו לנו נמל. ב"עזרת" הסופתי הרחבנו העבודה העברית במושא (לפי שעה בעזרת הכנופיות - נאלצה השמשלה לאמן ולזייין את בחורינו. כך אני מקווה נוכל "בעזרת" הסופתי לשים קץ לכאשר הל מנדס המקצץ בעליה. איך?

הערבים לא יסתפקו רק בקיצוץ עליה. מה שהם רוצים קודם כל, על מה שהם נלחמים - זהו שלטון עצמי, והערבים לא יחדלו לדעת להלחם על שלטון עצמי גם לאחר שהממשלה חודיע (אם חודיע) שהכניח החלוקה בכלה. הערבים ילחמו נגד קיום "המנדט" - כלומר נגד קיום שלטון אנגלי בארץ. כן המנדט יש בו חוכן כפול: כשאנו אומרים מנדט - אנחנו מתכוונים לעליה יהודית ולהתישבות יהודית. "מנדט" כזה, מסופקני מאוד אם ימשך. אם מנדט כזה ימשך חרי הדבר מבחינת האינטרסים שלנו בסדר. אבל "חשוללים" פועים כשהם חושבים שהממשלה חסד מנדט כרוכה ממילא בעליה גדולה ובהתישבות בכל הארץ. ותחנך הממשלה המנדט - בלי עליה ובלי התישבות. אבל הערבים לא יהיו מרוצים גם ממנדט זה. כי מבחינת ערביה - מנדט מירושו שלטון אנגלי. עליה או לא עליה. בעיראק היה מנדט אנגלי. ש לא היתה שאלת עליה יהודית - ואף על פי כן נלחמו העיראקים נגד המנדט, כי הם אסא רצו בשלטון עצמי.

גם בארץ יוסימו הערבים להלחם במנדט - גם אם לא יהיה מלוות בעליה יהודית רחבת. ואנגליה לא חוכל זמן רב לעמוד בפני מלחמה זו. במקום או במאחר התעורר שוב שאלת השלטון בארץ. וכל שלטון עצמי כשאנו מיעוט - מירושו מדינה ערבית וכשאנגליה תבוא לתת שלטון עצמי - חלוי הכל אצ בעמדהנו. אם אנחנו לא נסכים ולא נצלים - לא הקום מדינה ערבית, - ויהיה שוב הכרח לבוא לידי רעיון ההלוקה, ובמובן זה אני אומר שאני סופך על "עזרת" הערבים. ולכן אני אוכרו גם אם תכניח החלוקה תהבטל בשכועות הקרובים - היא תצוץ שוב כעבור איזה זמן, וכן ההכרח יהיה לחקים מדינה יהודית בחלק מן הארץ - אם רק הישוב ידע וירצה לעמוד על נפשו ולא יכנע בשום אופן לשלטון ערבי בארץ.

ושוב אני אומר: זה חלוי יוהר מכל בנוער שלנו, ומפני כך אני כותב לכם את כל הדברים האלה.

מכתבו לי דעתכם אתם - ואם אתם מוכנים, ואם לדעתכם החברים שלכם יהיו מוכנים
משובח שעת הצורך.

ואתה עמוס - מכתוב לי רשמי המסע שלך במצרים, מה ראית ומה למדת.

נשיקות רבות לכולכם ולאמא -

אבא.

8.10.38

לקמלן העתק לריים, וורטהיים, בוד, לוישרגן,
רמז

בעשר צלצל לי יעקבי, וקבעתי לו משיחה בשתיים עשרה בבלוני. בא בדיוק בשתיים עשרה.

שאלתיו מידו אנו מדברים מה באופן פרטי, לא באספה פומבית. אמרו אהה מהכוון
ל"ביזנס" או זה שהם שיחת? ענהו מכתבי היה רציני. אנחנו רואים צורך בחזית מאוחדת.

- מה נסתנה? - הסבב בשני השבועות האחרונים מחייב חזית אחת.

- אמרתי איני גורם את המונח "חזית משותפת" גם בפני מוצאו וגם בפני שכרגיל
משמשים בו אלה שעושים פירוד. נדבר פשוט על איחוד. בחוזה הסהדות ציונית אחת,
מאוחדת. ולא רק בשני שבועות אלה. זה יותר משנתיים יש שעת חירום, וגם בימים
מתיקונם כביכול עברה הציונות בכערכה קשה, והיא זקוקה לאחוד כל הכוחות, אבל אחוד
אמיתי, פשוט, מלא, בהסדרות אחת.

סען - אחת מצד שנחזור להסת" הציונית? אנחנו לא יכולים לשוב לסטטוס קוו אנסה.
די צרה היו לנו (דיברנו אנגליה) - אמרתי - מוסב שלא נזכיר *המדינה* של העבר,
כי איני רוצה בשיחה זו להגיש לך חשבון. נדבר על העתיד. אל הפחד במליט זרות -
איחוד יתכן רק בהסדרות אחת. ואם רצונכם לאיחוד כנה - אני סניח שאתה מדבר בכנות -
יש לכם דרך משותפת. הדבר חלוי רק בכס.